

הנחיות פרקליט המדינה	
הנחיה 1.11 – לוחות זמנים לטיפול בערר	
עדכון אחרון: י"ד בסיוון תשפ"ד, 20 ביוני 2024	9 מאי 2016; 20 יוני 2022

1.11 - לוחות זמנים לטיפול בערר

זכות המתלונן לערור על סגירת תיק מעוגנת בסעיף 64 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב – 1982 (להלן: "החסד"פ"). בהתאם לסעיף 17 לתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד-1974, את הערר יש להגיש למחלקת עררים באמצעות הרשות שהודיעה למתלונן על החלטתה על סגירת התיק (להלן: "הגוף הסוגר"). בהתאם לסעיף 18 לתקנות, הגוף הסוגר יעביר את הערר למחלקת עררים בצירוף התיק הרלבנטי והתייחסותו לערר.

זכותו של חשוד להגיש בקשה מנומקת לשינוי עילת סגירה, מעוגנת בסעיף 62(ב) לחסד"פ. החוק אינו מקנה זכות ערר על ההחלטה שלא לשנות את עילת סגירת התיק. עם זאת, ובשל ההשלכות שיכולות להיות לעילת סגירת התיק על חשודים, הונהגה על ידי רשויות התביעה מעין "זכות" לערור על החלטה הדוחה בקשה לשינוי עילת סגירה.

קיימת חשיבות רבה לכך שהן ערר על סגירת תיק חקירה והן ערר על דחיית בקשה לשינוי עילת סגירה יטופלו במהירות סבירה. לפיכך נקבעו בהנחיה זו לוחות זמנים מירביים לטיפול בעררים. כשמדובר בערר על סגירת תיק, לוחות הזמנים המירביים לטיפול נקבעו לפי סוג העבירות בהן מדובר (אבחנה זו אינה רלוונטית ביחס לערר על החלטה שלא לשנות עילת סגירה). לוחות הזמנים שנקבעו בהנחיה זו מתייחסים הן לגוף הסוגר שאמור להעביר חוות דעת בנוגע לערר, והן למחלקת עררים. עם זאת, לוחות הזמנים המפורטים בהנחיה זו, ביחס לערר על החלטה שלא לשנות עילת סגירה, יחולו אך ורק על עררים המוגשים בתיקי פרקליטות ואשר מטופלים במסגרת מחלקת עררים בפרקליטות.

לוחות זמנים לטיפול הגוף הסוגר בערר שהוגש אליו - בטרם יועבר לטיפול של מחלקת העררים:

1. ככל שמדובר בערר שהוגש על החלטה לסגור תיק שנפתח בעבירות מין או אלימות מסוג פשע (שלגביו קובע סעיף 65א' לחסד"פ כי יש לסיים הטיפול בערר לכל היותר תוך 6 חודשים), הגוף הסוגר יעביר למחלקת עררים את התייחסותו לערר, בצירוף תיק החקירה ותיק יחידת התביעה, תוך 45 יום לכל היותר מהמועד בו התקבל ביחידה זו הערר.
2. ככל שאין מדובר בעבירות אלימות או מין מסוג פשע, חוות דעת הגוף הסוגר, בצירוף תיק החקירה ותיק יחידת התביעה, יועברו למחלקת עררים תוך 90 יום לכל היותר מהמועד בו התקבל ביחידה זו הערר.
3. ערר על החלטה שלא לשנות עילת סגירה יטופל על ידי הגוף הסוגר אם הוגש הערר בתוך 60 יום לכל היותר מהיום בו נמסרה לעורר ההחלטה (הודעה על הזכות להגיש ערר בתוך 60 יום תימסר

הנחיות פרקליט המדינה	
הנחיה 1.11 – לוחות זמנים לטיפול בערר	
עדכון אחרון: י"ד בסיוון תשפ"ד, 20 ביוני 2024	9 מאי 2016; 20 יוני 2022

- לעורר במסגרת ההודעה על ההחלטה לדחות את בקשתו לשינוי עילת סגירה).¹ חוות דעת הגוף הסוגר בנוגע לערר על ההחלטה שלא לשנות עילת סגירה, בצירוף תיק החקירה ותיק יחידת התביעה, יועברו למחלקת עררים תוך 90 יום לכל היותר מהמועד בו התקבל ביחידה זו הערר (ואין לעניין זה הבדל בין עבירות מין או אלימות מסוג פשע לבין עבירות אחרות).
4. פרקליט מחוז, מנהל מחלקה בפרקליטות המדינה, ראש יחידת תביעות, או ראש חטיבת החקירות (כל אחד לגבי תיקים שנסגרו על ידי יחידתו - לפי העניין), מוסמך להאריך את המועד להעברת חוות הדעת למחלקת עררים ב- 45 יום נוספים. זאת, מטעמים מיוחדים שיירשמו בתיק החקירה או בתיק התביעה או המחוז (לפי העניין).
5. ראה הגוף הסוגר כי עומדים לחלוף 45 ימים מיום קבלת הערר, והערר לא עבר עדיין לטיפול של מחלקת עררים, ישלח הגוף הסוגר מכתב לעורר בו יצוין כי הטיפול בעניינו טרם הסתיים בצירוף הסיבות לכך (כגון: עומס עבודה; מורכבות התיק או היקפו; וכיו"ב) ויצוין, במידת האפשר, את המועד הצפוי להעברת התיק לטיפול של מחלקת עררים.
6. הארכה ב- 45 יום נוספים (מעבר להארכה האמורה בסעיף 4) תינתן באישור פרקליט המדינה בלבד. פנייה לקבלת הארכה כאמור תיעשה על ידי פרקליט מחוז, מנהל מחלקה בפרקליטות המדינה, ראש חטיבת התביעות או ראש חטיבת החקירות (לפי העניין), לפחות שבועיים לפני תום המועד.
7. רישום אודות ההארכה (לפי סעיפים 4 ו- 5 לעיל) ייעשה בתיק החקירה או בתיק התביעה או המחוז (לפי העניין) ויועבר למחלקת עררים עם העברת התיק לטיפול.
8. ככל שתיק הערר הוחזר למשטרה או לגורם אחר, לצורך השלמת חקירה או לצורך קבלת חוות דעת של גורמי הרווחה וכד', בטרם ההחלטה בערר על סגירת תיק, פרק הזמן הנדרש לצורך השלמת החקירה או קבלת חוות הדעת לא יימנה בפרקי הזמן הקבועים בהנחיה. ככל והשלמת החקירה או עריכת חוות הדעת לא הסתיימו תוך שלושה חודשים לכל היותר, מוטל על הגוף ששלח התיק למשטרה או לגורמי הרווחה לברר מה מצב התיק, ולבקש להאיץ הטיפול בו. כך מוטל עליו לעשות אחת לשלושה חודשים לפחות, תוך תיעוד הברור וממצאיו בכתב.
9. ככל שהעורר מבקש להוסיף טענות לערר, פרק הזמן עד לקבלת הטענות הנוספות לא יימנה בפרקי הזמן הקבועים בהנחיה.

¹ על ערר על החלטה שלא לשנות עילת סגירה המוגש באיחור תחול, בשינויים המחוייבים, הנחיית המשנה לפרקליט המדינה (עניינים פליליים) "עררים המוגשים באיחור".

הנחיות פרקליט המדינה	
הנחיה 1.11 – לוחות זמנים לטיפול בערר	
9 מאי 2016 ; 20 יוני 2022	עדכון אחרון: י"ד בסיוון תשפ"ד, 20 ביוני 2024

10. ככל שהגוף הסוגר החליט בעקבות עיונו במכתב הערר לשנות את החלטתו יודיע על כך לפונה, ויציין מה בכוונתו לעשות בעקבות שינוי ההחלטה (לשנות את עילת הסגירה/להגיש כתב אישום/להשלים החקירה וכיו"ב).² החלטה כאמור מייתרת את הצורך לדון בערר, וממילא, במקרים כאלה, אין צורך להעביר את הערר לטיפול של מחלקת עררים. יודגש, כי גם החלטה מעין זו, יש לקבל תוך פרקי הזמן הקבועים לעיל. אם ההחלטה המחודשת הינה לחדש החקירה, מובן כי אם ייסגר התיק בתום עריכת ההשלמות, תשלח על כך הודעה חדשה למתלונן והלה יהיה רשאי להגיש ערר חדש על החלטה זו.

11. המשטרה תדאג לשליחתו של תיק החקירה לידי הגוף הסוגר תוך שבוע מעת זימונו על-ידי הגוף הסוגר.

12. כאמור לעיל, על הגוף הסוגר להעביר למחלקת עררים את חוות דעתו וההתייחסותו לנימוקי הערר. ככל שהוכנה אצל הגוף הסוגר חוות דעת מפורטת הכוללת סיכום ראיות ונימוקי הסגירה (לצורך הסגירה הראשונית) או נימוקי ההחלטה שלא לשנות את עילת הסגירה, ניתן יהיה להסתפק בה, אם היא כוללת התייחסות לטיעונים שהועלו בערר, או לחלופין, ניתן יהיה להשלימה, ולהוסיף לה את ההתייחסות לנימוקי הערר.

לוחות זמנים לטיפול מחלקת עררים בערר על החלטה לסגירת תיק:

13. ככל שמדובר בערר שהוגש על החלטה על סגירת תיק שנפתח בעבירות מין או אלימות מסוג פשע (כאמור בסעיף 65א לחסד"פ) יש לסיים הטיפול בערר לכל היותר תוך 6 חודשים מיום הגשת הערר.

14. הגורם המוסמך להחליט בערר, נשוא סעי' 13 לעיל, מוסמך להאריך את מועד סיום הטיפול בתיק, מטעמים מיוחדים שיירשמו בתיק הערר. ניתן להאריך המועד בשלושה חודשים לכל היותר, אך בנסיבות חריגות ניתן להאריך תקופה זו בשלושה חודשים נוספים. הארכה מעבר לשנה ממועד הגשת הערר – תינתן על ידי פרקליט המדינה בלבד, למועד שיקצב.

15. פנייה לקבלת הארכה כאמור בסעיף 14 תיעשה על ידי מנהל מחלקת עררים.

16. ככל שאין מדובר בעבירות אלימות או מין מסוג פשע, או כשמדובר בערר על החלטה שלא לשנות עילת סגירה (ואין זה משנה מה העבירה), יש לסיים את הטיפול בערר תוך שנה לכל היותר ממועד הגעת התיק למחלקה (משך זמן לסיום הטיפול בכל תיק ותיק יקבע על-ידי מנהל המחלקה לפי סוג התיק והיקפו).

² בהתאם לסמכותה של התביעה לשוב ולבחון את החלטתה מחדש ולשנותה, ראו: בג"ץ 844/86 דותן נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד מא(3) 218 (1987); בג"ץ 57/64 כהן נ' שר המשפטים, פ"ד יח(2) 396 (1964); בג"ץ 6781/96 אולמרט נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד נ(4) 793 (1996).

הנחיות פרקליט המדינה	
הנחיה 1.11 – לוחות זמנים לטיפול בערר	
עדכון אחרון: י"ד בסיוון תשפ"ד, 20 ביוני 2024	9 מאי 2016 ; 20 יוני 2022

17. מנהל מחלקת עררים מוסמך להאריך את מועד סיום הטיפול בתיק ערר, נשוא סעי' 16 לעיל, לכל היותר בשישה חודשים נוספים, מטעמים מיוחדים שיירשמו בתיק הערר.
18. הארכה נוספת לפרק זמן שיקצב בהתאם לנסיבות תינתן באישור פרקליט המדינה בלבד. פנייה לקבלת הארכה כאמור תיעשה על ידי מנהל מחלקת עררים.
19. רישום אודות מתן הארכות ייעשה בתיק הערר.
20. הגיע ערר לטיפול של מחלקת עררים ונראה שלא ניתן יהיה לקבל בו החלטה תוך 45 ימים (בשל סיבות כגון: עומס עבודה; מורכבות התיק או היקפו; וכיו"ב) תשלח מחלקת עררים מכתב לעורר בו יצויין כי הערר הגיע לטיפול ובמידת האפשר תציין את המועד הצפוי לסיום הטיפול בו.
21. ככל שתיק הערר הוחזר למשטרה או לגורם אחר על ידי מחלקת עררים לצורך השלמת חקירה, הכנת חוות דעת וכדומה, בטרם ההחלטה בערר, פרק הזמן הנדרש לצורך השלמת החקירה או הכנת חוות הדעת לא יימנה בפרקי הזמן הקבועים בהנחיה. ככל והשלמת החקירה לא הסתיימה תוך שלושה חודשים לכל היותר, מוטל על מחלקת עררים לברר מה מצב התיק, ולבקש להאיץ הטיפול בו. כך מוטל עליה לעשות אחת לשלושה חודשים לפחות.
22. אחת לשנה (בכל 1 לינואר) יעביר מנהל מחלקת עררים דיווח לפרקליט המדינה אודות התיקים שנדרשה בהם ארכה למחלקת עררים מעבר לפרקי הזמן הבסיסיים הקצובים בהנחיה זו.